

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Možnosti utváření vztahu žáků k přírodě

Autorka: Elen Sytko

Předložená diplomová práce teoreticko - praktického charakteru má dostatečný rozsah 82 stran textu, přílohy neobsahuje. Zabývá se možnostmi utváření vztahu žáků k přírodě a jejím cílem je navrhnout a ověřit aktivity ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, které podpoří kladný vztah žáků k přírodě. Z hlediska potřeb rozvíjení environmentální výchovy je téma vhodně zvolené a pro využití ve školní praxi přínosné. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Nejprve se autorka věnuje obecným otázkám vzdělávání dětí mladšího školního věku. V kapitole 3 a 4 jsou uvedeny klíčové kompetence rozvíjené ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a cíle jednotlivých tematických okruhů v této oblasti dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Od tohoto přehledu jsou pak v praktické části diplomové práce odvozeny konkrétní náměty pro činnosti vedoucí k utváření vztahu k přírodě (kap. 4.2). Další východiska pro tyto náměty poskytují kapitoly věnované metodám a organizačním formám. Opět se autorka zaměřuje na metody a organizační formy vhodné pro použití ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (kapitoly 5, 6). Teoretická část diplomové práce je dostatečnou oporou pro zpracování praktické části. Jako účelné lze hodnotit zařazení informací o podpoře žáků ve vztahu k přírodě v několika školách v Pardubicích (str. 42 až 45) i některé další programy a publikace věnované environmentální výchově a podpoře vztahu žáků k přírodě (kap. 7 až 9).

Ke zpracování teoretické části diplomové práce byla využita řada zdrojů, na str. 78 až 82 je uvedeno 41 položek včetně cizojazyčných a zdrojů z internetu. Požadavek na rozsah a vhodnost použité literatury a dalších zdrojů je splněn. Citace v textu odpovídají stanoveným požadavkům, autorka prokázala schopnost se zdroji pracovat.

V praktické části diplomové práce je uvedeno 10 námětů na aktivity podporující vztah žáků k přírodě. Například zhotovení listového leporela, karta stromu, herbář a chráněné rostliny. Aktivity byly realizovány a ověřeny ve školách, kde autorka absolvovala praxi. Jednotlivé aktivity jsou podrobně popsány (cíle, motivace, popis činností, pomůcky ...). K popisu jejich realizace (ověření v praxi) je vždy připojena závěrečná reflexe, kde je hodnocen průběh i dosažené výsledky ve vztahu k cílům diplomové práce. Pozitivně je třeba hodnotit přiloženou fotodokumentaci, která zachycuje činnost dětí při plnění některých úkolů i výsledky aktivit (např. zhotovení ptačího krmítka). Aktivity jsou shrnuty a celkově zhodnoceny v kapitole 11.

Při celkovém posouzení diplomové práce je třeba ocenit pečlivě a přehledně zpracování teoretické části jako východisko pro část praktickou. Ta obsahuje dobře rozpracované, zajímavé a v praxi úspěšně ověřené aktivity směřující k utváření vztahu žáků k přírodě. Tím byl zadaný cíl diplomové práce splněn.

Po formální stránce je diplomová práce zpracována přehledně, účelné je například přehledné shrnutí v závěru každé kapitoly. Připomínku mám pouze k drobným nedostatkům – překlepům a formálním nepřesnostem, které bylo možné při pečlivější korektuře odstranit. Např. str. 22: bezpečné chování silničního provozu – v silničním provozu, str. 24: v řadě výzkumu – výzkumů, str. 28: vysvětlovat srozumitelnost – srozumitelně, str. 47: jdeteven!cz – jdeteven.cz, str. 52: známe – známé, str. 52: pedagoga - pedagogů apod.

Otázky k obhajobě: 1. Které z uvedených deseti námětů na aktivity považuje autorka pro splnění zadaných cílů diplomové práce za nejúčinnější a proč? 2. Která z těchto aktivit vzbudila největší zájem dětí?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 19. 4. 2022

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.